

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie po rozpoznaniu sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w S. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S. o zapłatę wyrokiem z dnia 24 października 2022 roku o sygnaturze akt III C 788/22 w punkcie 1. umarzył postępowanie co do kwoty należności głównej w wysokości 12 060,- zł (dwanaście tysięcy i sześćdziesiąt złotych); w punkcie 2. zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 10 080,- zł (dziesięć tysięcy osiemdziesiąt złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

- 22 140,- zł (dwadzieścia dwa tysiące sto czterdzieści złotych) od dnia 16 grudnia 2020 r. do dnia 1 sierpnia 2022 r.

- 10 080,- zł (dziesięć tysięcy osiemdziesiąt złotych) od dnia 2 sierpnia 2022 r. do dnia zapłaty;

w punkcie 3. oddalił powództwo w pozostałym zakresie; w punkcie 4. zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2 819 zł (dwa tysiące osiemset dziewiętnaście złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty – tytułem kosztów procesu.

Sąd Rejonowy oparł powyższe orzeczenie na ustaleniach faktycznych i prawnych, przedstawionych w pisemnym uzasadnieniu wyroku k. 129-139.

Apelację od powyższego wywiódła strona powodowa, zaskarżając rozstrzygnięcie w części tj. w części oddalającej powództwo co do kwoty 393,60 PLN wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 16 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty (pkt 3 wyroku) oraz w części orzekającej o kosztach procesu (pkt 4 wyroku), rozstrzygnięciu temu zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

a. art. 361 § 1 i 2 k.c. oraz art. 363 § 1 k.c. w z w. z art. 822 k.c., poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż koszt parkowania pojazdu poszkodowanego był zawyżony (poprzez zawyżenie czasu parkowania), co skutkowało oddaleniem powództwa co do kwoty 393,60 PLN, podczas gdy czas parkowania nie był wydłużony, a w konsekwencji zasądzona kwota winna być powiększona o 393,60 PLN;

b. art. 361§ 1 i 2 k.c., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż czas usługi parkingowej pojazdu poszkodowanego był wydłużony, podczas gdy czas ten był uwarunkowany czasem koniecznym do sprzedaży wraku auta, co też organizowała pozwana,

2. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a. art. 227 k.p.c., 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c., poprzez przyjęcie, iż powódka nie przedłożyła materiału dowodowego, uzasadniającego czas usługi parkingowej, podczas gdy powódka przedstawiła materiał dowodowy w postaci wydruków wiadomości e-mail oraz umowy sprzedaży wraku, z których to dokumentów jednoznacznie wynika dlaczego wrak stał na parkingu powódki przez czas 116 dni,

b. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez dowolną ocenę dowodów zgromadzonych w aktach sprawy sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, polegającą na:

- błędnej ocenie dowodu z dokumentów tj. z umowy sprzedaży wraku z dnia 24 października 2020 roku, wiadomości e-mail z dnia 23 października 2020 roku, wiadomości e-mail z dnia 22 października 2020 roku, wyceny z dnia 06 października 2020 roku, wiadomości e-mail z dnia 06 października 2020 roku, wiadomości e-mail z dnia 23 lipca 2020 roku, wiadomości e-mail z dnia 18 sierpnia 2020 roku, wiadomości e-mail z dnia 03 września 2020 roku, wiadomości e-mail z dnia 04 września 2020 roku, wiadomości e-mail z dnia 15 września 2020 roku, wiadomości e-mail z dnia 21 września 2020 roku, wiadomości e-mail z dnia 02 października 2020 roku, wiadomości e-mail z dnia

16 października 2020 roku, pisma pozwanej z dnia 21 września 2020 roku, poprzez pominięcie faktu, iż pozwana zaoferowała znalezienie oferenta na wrak pojazdu, czego ostatecznie nie uczyniła, a co też miało wpływ na wydłużenie czasu usługi parkingowej i sprzedaż wraku.

Podnosząc jak wyżej skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. poprzez uwzględnienie powództwa w części, tj. co do kwoty 10.473,60 PLN wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 16 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, według norm przepisanych; ewentualnie, o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części tj. co do punktu 3 i 4; przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Apelację od orzeczenia sądu pierwszej instancji wniosła również strona pozwana, zaskarżając wyrok w części tj. w zakresie pkt 2. zasądzającego od pozwanej na rzecz powoda kwotę 10 080 zł i pkt. 4 rozstrzygnięcia, wyrokowi temu zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że pozwana odmówiła przyznania odszkodowania za najem podczas gdy do dnia 02.08.2022 r, decyzji w sprawie najmu pojazdu zastępczego w ogóle nie wydano najpewniej z uwagi na niedopatrzenie likwidatora; w sprawie nigdy nie wydano decyzji o odmowie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj.:

- art. 233 § 1 KPC poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodu w postaci zeznań świadka W. U. i przyjęcie, że powodem nieskorzystania z propozycji najmu za pośrednictwem pozwanej był brak dostatecznych danych na temat warunków najmu podczas gdy z zeznań świadka jednoznacznie wynika, że nie interesowała się ona propozycją najmu złożoną przez pozwaną pomimo, że miała świadomość jej istnienia; świadek zeznała dodatkowo „zależało mi na samochodzie zastępczym przede wszystkim” nie wskazując przy tym jakie konkretne warunki najmu ją interesowały (skoro podpisała umowę najmu) z powodu których wybrała ofertę powoda a nie skorzystała z propozycji pozwanej;

- niedokonanie oceny dowodu w postaci złożonej przez pozwaną propozycji najmu przedstawionej we wiadomości e-mail z dnia 24.06.2020 r., z której to propozycji wynika jednoznacznie, że pozwana organizuje najem pojazdu segmentu C za cenę 95,00 zł brutto przy czym osoby wynajmujące pojazdy za pośrednictwem (...) objęte są preferencyjnymi warunkami najmu, m.in.:

- brak konieczności wpłacania kaucji, bądź innych poświadczeń finansowych,

- brak opłat za nielimitowany przebieg, przygotowanie pojazdu bądź wyjazd poza granice Polski, dodatkowego kierowcę wynajmowanego pojazdu,

- całodobowa obsługa (w tym podstawienie i odbiór pojazdu) na terenie całej Polski - bez ponoszenia dodatkowych opłat,

- pokrycie kosztów udziału własnego w szkodzie na pojeździe zastępczym,

- bezgotówkowe rozliczenie szkody (koszt najmu pojazdu pokrywa w całości (...), zgodnie z cenami wskazanymi w poniższej tabeli) i jednocześnie pominięcie, że poszkodowanej W. U. nie interesowały ani warunki najmu wymienione we wskazanej propozycji ani żadne inne;

- niedokonanie oceny zaproponowanego przez pozwaną dowodu w postaci umów i faktur dokumentujących fakt usługi najmu za pośrednictwem pozwanej za cenę 95,00 zł brutto potwierdzających kwestionowaną przez powoda na potrzeby postępowania tzw. realność złożonej propozycji,

- niedokonanie oceny dowodu w postaci przedłożonych przez pozwaną oświadczeń asystorów współpracujących z pozwaną, które to oświadczenia

potwierdzają fakt współpracy z pozwaną oraz warunki na jakich udostępniane są auta zastępcze

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że:

- zachowanie poszkodowanego zgodne było z regułami wypełniania zobowiązań tj., obowiązkiem minimalizacji szkody oraz obowiązkiem współpracy wierzyciela z dłużnikiem, podczas gdy w istocie, mimo złożenia propozycji zorganizowania najmu pojazdu zastępczego po niższej stawce i na tych samych warunkach co w przedsiębiorstwie powoda, poszkodowany - bez istnienia ku temu racjonalnych powodów (Istnienia takowych poszkodowany nie przedstawił) - wybrał ofertę droższą, rozszerzając w ten sposób zakres odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej ponad wynikającą ze stosunku ubezpieczeniowego miarę,

- w sytuacji kiedy Poszkodowany najął pojazd zastępczy od innego podmiotu to nie jest on zobowiązany do dopełnienia obowiązku minimalizacji szkody oraz może najmować pojazd po wyższych stawkach niż te, które zaproponowała pozwana, a pozwana winna zwrócić koszt najmu niezależnie od jego wysokości, podczas gdy pozwana nie ma wpływu na treść łączącej poszkodowanego z powodem umowy, a zatem brak jest podstaw aby pozwana ponosiła odpowiedzialność za działanie Poszkodowanego prowadzące do powiększenia rozmiaru szkody,

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. przepisu art. 354 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy powód oraz Poszkodowany nie współdziałali przy wykonywaniu zobowiązania zgodnie z zasadami współzycia społecznego,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. przepisu art. 362 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy koszt najmu został zawyżony co wynika z zaniechania po stronie Poszkodowanej;

3. naruszenie przepisu art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z dnia 22.05.2003 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2060 z późn zm.) poprzez jego niezastosowanie.

Podnosząc jak wyżej, skarżący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez oddalenie powództwa co do kwoty 10 080,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 02.05.2028. do dnia zapłaty i rozstrzygnięcie o kosztach procesu zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, w tym zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Ponadto o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na apelację pozwanej, powódka wniosła o oddalenie apelacji pozwanej w całości i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki była niezasadna i jako taka została oddalona, częściowo zasadna okazała się zaś apelacja pozwanej.

Wstępnie wyjaśnienia wymaga, że zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Obowiązek rozpoznania danej sprawy w granicach apelacji oznacza zakaz wykraczania poza te granice, co nie oznacza, że sąd odwoławczy jest związany ustaleniami faktycznymi czy oceną prawną wyrażoną przez sąd pierwszej instancji, jeżeli nie były przedmiotem zarzutów apelującego, gdyż jest sądem merytorycznym. Przyjęta koncepcja apelacji pełnej

(cum beneficio novorum) nakłada nań powinność merytorycznego rozpoznania sprawy po raz drugi i skontrolowania prawidłowości postępowania w pierwszej instancji, przy jednakże uwzględnieniu związania zarzutami naruszenia prawa procesowego podniesionymi w apelacji (por. wyroki SN: z dnia 3 czerwca 2015 r., V CSK 550/14, z dnia 25 listopada 2015 r., IV CSK 55/15, z dnia 10 marca 2016 r., III CSK 183/15 oraz z dnia 6 października 2016 r., III UK 270/15).

Podkreślenia wymaga, że z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu apelacji, gdyż wystraszające jest odniesienie się do zarzutów oraz wniosków apelacji w sposób wskazujący, że zostały przez sąd w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2018 r., III UK 119/17).

Żądaniem pozwu objęte było roszczenie o zapłatę świadczenia z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego i kosztów parkowania wraku uszkodzonego pojazdu. Sąd rejonowy rozstrzygając zawisłą sprawę przyjął, że stawką dobową za wynajem pojazdu zastępczego odpowiadającego klasie pojazdu uszkodzonego, która jest w tej sprawie uzasadniona i jako tak winna być zrefundowana poszkodowanemu jest kwota 160 zł netto. Sąd rejonowy ustalił nadto, że uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego opiewał na okres 100 dni, tożsamo wyliczył czas w jakim poszkodowana zobligowana była, a to z uwagi na trwające postępowanie likwidacyjne – korzystać z parkingu, na którym pozostawiono uszkodzony samochód. Sąd rejonowy czyniąc powyższe ustalenia w tym zakresie uwzględnił datę wypłaty odszkodowania i dodatkowych 7 dni na kupno nowego pojazdu i zagospodarowanie wraku.

Z powyższym rozstrzygnięciem, w zakresie ustalonego przez sąd uzasadnionego okresu korzystania z usługi parkingowej – nie zgadza się strona powodowa. Skarżąca wskazuje, iż czasem jaki był niezbędny na korzystanie z parkingu był okres 116 dni. Poszkodowana w tym czasie oczekiwała bowiem na kosztorys wraku, który miała sporządzić pozwana. Pozwana pozostawała w opóźnieniu, nie reagowała na wiadomości e-mail powódki, wobec czego poszkodowana sprzedała wrak pojazdu samodzielnie bez udziału pozwanej. Kosztorys wraku został ostatecznie sporządzony w dniu 6 października 2020 roku, a doręczony poszkodowanej w dniu 16 października 2020 roku.

Z wyrokiem sądu rejonowego nie zgadza się również pozwana, wskazując iż dobową stawką za wynajem pojazdu zastępczego, jaka winna być przyjęta na gruncie tej sprawy jest kwota zaproponowana poszkodowanej przez ubezpieczyciela, a opiewająca na sumę 95 zł brutto. Zdaniem pozwanej ubezpieczyciel wywiązał się z ciążącego na nim obowiązku przedstawienia poszkodowanemu oferty najmu pojazdu zastępczego.

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostawał fakt, że samochód stanowiący własność W. U. uległ uszkodzeniu w wyniku zdarzenia, do którego doszło w dniu 19 czerwca 2020 r. Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego.

Podstawę prawną roszczenia pozwu stanowią zatem przepisy art. 822 § 1 i 2 k.c. oraz art. 34 ust.1 Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. , poz. 392, j.t.). Zgodnie z powołanymi powyżej przepisami, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę.

Pozwany nie negował co do zasady swojej odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. W toku postępowania ubezpieczyciel wypłacił poszkodowanemu kwoty 9600 zł tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres 100 dni, przyjmując iż stawką dobową za najem samochodu jest suma 95 zł brutto i kwotę 2460 zł tytułem opłaty za parking za czas 100 dni. Dobowa stawka najmu pojazdu jaką przyjęto w umowie łączącej poszkodowanego i powódki opiewała zaś na kwotę 160 zł netto.

Stosownie do art. 361 k.c. do poniesionej przez poszkodowanego szkody należy zaliczyć koszty wynajęcia samochodu zastępczego dla poszkodowanego. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 25 sierpnia 2017 r. (sygn. akt III CZP 20/17, Legalis nr 1651540) wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu

umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Warunkiem koniecznym rozważenia zasadności kosztów poniesionych ponad te, które wskazał ubezpieczyciel jest złożenie propozycji najmu pojazdu zastępczego przez ubezpieczyciela. Aby z kolei możliwe było uznanie oferty pozwanego za prawidłowo złożoną propozycje najmu pojazdu zastępczego oświadczenie ubezpieczyciela musi zawierać elementy, które pozwolą jego adresatowi podjąć działania w celu minimalizacji szkody.

Z lektury przedłożonych akty wynika, że szkoda w pojeździe W. U. została ubezpieczycielowi zgłoszona w dniu 23 czerwca 2020 roku i została zarejestrowana pod sygnaturą CA20/102878/20. Na dzień po zgłoszeniu szkody, a to w dniu 24 czerwca 2020 roku ubezpieczyciel złożył poszkodowanej skonkretyzowaną ofertę najmu pojazdu zastępczego, załączając do wiadomości e-mail szczegółowe warunki wynajmu pojazdu zastępczego. Z ofertą zapoznała się poszkodowana, o czym świadczy wystosowana przez jej pełnomocnika wiadomość zwrotna do ubezpieczyciela z dnia 2 lipca 2020 r. Poszkodowana mimo otrzymanej oferty nie zrezygnowała z umowy z powódką, którą zawarła w dniu 22 czerwca 2020 roku. Pozwany poinformował nadto, iż zastrzega weryfikację dobowej stawki najmu, w sytuacji gdy ta będzie przewyższać kwotę oferowaną przez ubezpieczyciela, a więc ponad sumę 95 zł brutto.

Działania podjęte przez ubezpieczyciela czynią zadość powinności ubezpieczyciela przedstawienia poszkodowanemu oferty najmu. Poszkodowana mając do dyspozycji przekazane przez pracowników pozwanego informacje, mogła z powodzeniem porównać oferty obowiązujące na rynku i przyjąć tę najkorzystniejszą zarówno co do obowiązującej stawki dobowej jak i innych interesujących poszkodowaną warunków dodatkowych, wywiązując się tym samym z nałożonej na nią zasady minimalizacji szkody.

Mając jednak na uwadze, że oferta najmu pojazdu zastępczego została przez ubezpieczyciela wystosowana już po chwili zawarcia umowy z powódką przyjąć należy, iż za okres od dnia 22 czerwca 2020 roku do dnia 24 czerwca 2020 roku, czyli do chwili gdy poszkodowana mogła zapoznać się z korzystniejszą ofertą ubezpieczyciela i mogła z powodzeniem, przy dochowaniu zwykłej staranności odstąpić od umowy z powódką należy się stawka jaka została przewidziana w umowie z dnia 22 czerwca 2020 roku, a zatem kwota 160 zł netto.

Wystosowaną przez pełnomocnika wiadomość e-mail dopiero dnia 2 lipca 2020 r. poczytywać należy jako odpowiedź odmowną w zakresie oferty w przedmiocie proponowanego przez ubezpieczyciela wynajmu pojazdu zastępczego, co więcej treść tej wiadomości wskazuje, iż została ona nadana jedynie na potrzeby przewidywanego przez pełnomocnika postępowania sądowego, aby móc wykazać zainteresowanie poszkodowanego wystosowaną ofertą i jednocześnie brak współpracy ze strony ubezpieczyciela i w ten sposób przerzucić odpowiedzialność na pozwaną. Tymczasem oferta jaką wystosował ubezpieczyciel zawierała niezbędne informacje potrzebne poszkodowanemu do zweryfikowania stawek najmu obowiązujących na rynku i wybrania tej dlań najkorzystniejszej. Wystosowana zaś prośba o przesłanie niezbędnej dokumentacji w przedmiocie oferty najmu, w sytuacji gdy poszkodowana nie oświadczyła, że ofertę tę przyjmuje była w istocie przedwczesna i nieuzasadniona.

Przyjęcie, iż oferta wystosowana przez ubezpieczyciela spełniała zadość jego obowiązkom informacyjnym przenosi ciężar dowodowy na powódkę, która po myśli art. 6 k.c. miała obowiązek wykazania, iż najem pojazdu zastępczego u (...) s.p. z.o.o. sp.k. był dla poszkodowanej celowy i ekonomicznie uzasadniony. Takich zaś szczególnych racji powódka nie przedstawiła. Gołosłownym są twierdzenia skarżącej, jakoby poszkodowana wybrała ofertę powódki, bowiem była ona dla niej najkorzystniejsza (na tle konkurencji), zaś decydujący wpływ na wybór tej oferty miały mieć wskazane przez nią dodatkowe elementy związane z najmem pojazdu zastępczego takie jak – rozliczenie bezgotówkowe, brak obowiązku uiszczenia kaucji, brak limitu kilometrów, pełne ubezpieczenie AC z wykupionym zniesieniem udziału własnego w szkodach, brak opłat dodatkowych np. za wyjazd za granicę. Jak bowiem wynika z depozycji poszkodowanej, poza jej zainteresowaniem pozostawały powyższe elementy, dla W. U. istotnym było tylko samo wynajęcie sprawnego pojazdu zastępczego, z którego mogłaby korzystać. „Zależało mi na zastępczym samochodzie przede wszystkim, samochód miał być sprawny (...)”. Z depozycji poszkodowanej wynika, że ta nie była zainteresowana poszukiwaniem najkorzystniejszej oferty najmu, trudno doszukiwać się też powodu dla którego nie przyjęła propozycji ubezpieczyciela, o której miała wiedzę. „Ja się tym nie zajmowałam, mój mąż to prowadził”.

Uwzględniając wszystko powyższe, nie sposób jest przyjąć, ażeby zawarcie umowy najmu pojazdu zastępczego z powódką było dla poszkodowanej ekonomicznie uzasadnione. Oczywiście jest również, że sam fakt, iż stawka dobową przyjęta przez powódkę mieści się w granicach stawek rynkowych, jest niewystarczający do uznania roszczenia za uzasadnione. Dlatego sąd odwoławczy uznał za zasadną stawkę dobową na poziomie 95 zł brutto. Powódka w żaden sposób nie wykazała, ażeby stawka przyjęta na gruncie oferty ubezpieczyciela nie była stawką realną. Pozwana przedstawiła zaś umowy jakie wówczas zawarła z podmiotami zewnętrznymi w ramach współpracy, w zakresie najmu pojazdów zastępczych, wskazała podstawy przyjęcia preferencyjnych stawek najmu.

Konieczną przesłanką odpowiedzialności cywilnej odszkodowawczej ubezpieczyciela jest związek przyczynowy (art. 361 §1 k.c.), który wyznacza jednocześnie zakres tej odpowiedzialności (art. 361 § 2 k.c.). W okolicznościach rozpoznawanej sprawy wydatki na najem pojazdu zastępczego, w zakresie w jakim przewyższają stawki stosowane przez ubezpieczyciela nie mogą być zrefundowane, gdyż nie pozostają w związku przyczynowym ze zdarzeniem. Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c., art. 362 k.c. i 826 § 1 k.c.). Na zakładzie ubezpieczeń ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu tylko wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. W judykaturze jednolicie przyjmuje się też, że nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do wzrostu składek ubezpieczeniowych.

W przedmiotowej sprawie, powódka, mimo ciężącej na niej inicjatywy dowodowej, nie udowodniła, że najem samochodu zastępczego za kwotę przekraczającą tę określoną w propozycji pozwanej spełniał przesłanki celowości oraz ekonomicznego uzasadnienia. Pozwana, natomiast wykazała, że przedstawiła poszkodowanemu ofertę najmu pojazdu zastępczego, bez dodatkowych kosztów, z której to propozycji poszkodowana nie skorzystała, nie wskazując na żadne miarodajne podstawy uzasadniające zignorowanie oferty pozwanej. Nie będzie za daleko idącym twierdzenie, że gdyby poszkodowana miała osobiście ponieść koszty wynajmu pojazdu zastępczego skorzystałaby z oferty ubezpieczyciela, albowiem proponowana przez niego stawka i warunki umowy były dla niej korzystniejsze.

Bez znaczenia jest twierdzenie powódki jakoby przyjęcie oferty ubezpieczyciela w zakresie najmu pojazdu zastępczego i następna ewentualna odmowna decyzja w zakresie refundacji wykazanej szkody spowodowałyby przeniesienie kosztów najmu pojazdu na poszkodowaną. Istotnie żadnych postanowień zabezpieczających poszkodowaną w przypadku odmownej decyzji ubezpieczyciela nie zawiera również umowa z powódką.

Wszystko powyższe legło u podstaw zmiany zaskarżonego wyroku. Stawka dobową najmu pojazdu zastępczego jaka winna być zrefundowana poszkodowanej to kwota 95 zł brutto przez okres 97 dni, a więc stawka zaproponowana przez ubezpieczyciela. Uwzględnić trzeba jednak, że oferta pozwanej została wystosowana dopiero w dniu 24 czerwca 2020 roku, a zatem w czasie, gdy poszkodowana była już związana umową z powódką, przyjmując należy, że za okres od dnia 22 czerwca 2020 r. do dnia 24 czerwca 2020 r. poszkodowanej winna zostać zwrócona kwota obejmująca dobową stawkę najmu 160 zł netto, a więc ta przyjęta na gruncie umowy najmu między powódką a poszkodowaną. Poszkodowana mogła bowiem odstąpić od umowy z powódką dopiero dowiedziawszy się o ofercie ubezpieczyciela, czego ostatecznie nie uczyniła, a tym samym nie działała w myśl zasady minimalizacji szkody.

W toku postępowania pozwana wypłaciła powódce kwotę 10 080 zł tytułem najmu pojazdu zastępczego na okres 100 dni w stawce 95 zł brutto. Kwotą jaka pozostaje do spłaty jest więc suma 305,40 zł, o czym orzeczono w pkt 1. sentencji. Kwota 305,40 zł stanowi bowiem różnicę stawki jaka winna być wypłacona poszkodowanej przez okres 3 dni tj. od dnia 22 czerwca do dnia 24 czerwca. $(196,80 \text{ zł} \times 3 \text{ dni} = 590,40 \text{ zł}); (95,- \text{ zł} \times 3 \text{ dni} = 285,- \text{ zł}); (590,40 \text{ zł} - 285 \text{ zł} = 305,40 \text{ zł})$

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Przepis art. 481 § 1 k.c. stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia

pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z kolei art. 14 ust. 1 ustawy dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych wskazuje, że zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W niniejszej sprawie informację o kosztach poniesionych przez poszkodowaną tytułem najmu pojazdu zastępczego pozwana uzyskała w dniu 16 listopada 2020 r. co uzasadniało orzeczenie o odsetkach od dnia 16 grudnia 2020 r. Przy czym w tym zakresie uwzględnić należy również, iż suma 12 060 zł została poszkodowanej przyznana przez ubezpieczyciela na mocy decyzji z dnia 1 sierpnia 2022 roku.

Przechodząc zaś do oceny stanowiska powódki, która kwestionowała przyjęty przez sąd rejonowy uzasadniony czas korzystania z usługi parkingu, na którym pozostawiony został wrak pojazdu, wskazać trzeba, że twierdzenia te nie zasługują na uwzględnienie.

Bezsporne pomiędzy stronami było, iż w przypadku pojazdu należącego do poszkodowanego uszkodzonego w wyniku zdarzenia drogowego szkoda w pojeździe została zakwalifikowana jako tzw. szkoda całkowita. W takim przypadku obowiązek odszkodowawczy zobowiązanego do naprawy szkody ogranicza się do świadczenia pieniężnego, stanowiącego różnicę pomiędzy wartością rynkową pojazdu z dnia szkody a wartością pozostałości. Do sądu należała natomiast ocena, w jakich granicach czasowych należy uznać za uzasadniony zwrot poniesionych przez poszkodowaną kosztów usługi parkingu wraku. Niewątpliwie, ocena tego okresu musi uwzględniać realia poszczególnych stanów faktycznych. W przypadku szkody całkowitej przyjmuje się, że z OC sprawcy szkody można żądać zwrotu kosztów parkowania od momentu zgłoszenia szkody aż do momentu wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela (czyli chwili, kiedy sprzedaż wraku była możliwa). Z uwagi na to, że sprzedaż wraku w praktyce nigdy nie następuje w dniu wypłaty odszkodowania, okres parkowania, który powinien być refundowany z OC sprawcy szkody, obejmuje także czas niezbędny na zagospodarowanie i zbycie wraku. Zgodnie z obowiązkiem minimalizowania rozmiaru szkody przez osobę poszkodowaną, sprzedaż wraku winna zostać dokonana w ciągu 7 dni od dnia wypłaty odszkodowania.

W tej sprawie do wypłaty odszkodowania doszło w dniu 22 września 2021 roku, od tego dnia poszkodowana mogła poczynić działania w celu zbycia wraku samochodu. Jak wynika z przedłożonych przez powódkę wydruków wiadomości e-mail, poszkodowana nie podejmowała czynności mających na celu zbycie uszkodzonego pojazdu, albowiem oczekiwała na sporządzenie kosztorysu wraku przez pozwaną. Pozwana mimo wystosowanej propozycji w przedmiocie pomocy poszkodowanej w sprzedaży wraku samochodu, nie odpowiadała na wiadomości powódki. Ostatecznie kosztorys pojazdu został sporządzony w dniu 6 października 2020 roku, a przesłany powódce w dniu 16 października 2020 roku. Poszkodowana dostrzegając niekompetentne zachowanie ubezpieczyciela postanowiła zbyć pojazd na własną rękę, po kwocie która odstaje od tej widniejącej w kosztorysie.

Zupełnie bezzasadne jest stanowisko powódki, przerzucające obowiązek znalezienia kupca na stronę pozwaną i obciążanie kosztami przechowywania wraku w okresie poszukiwania nabywcy. Wobec powyższego w ocenie sądu dalsze koszty związane z przechowywaniem uszkodzonego auta poszkodowanego na parkingu przenoszące 100 dni wykraczają poza ramy odpowiedzialności wynikającej z art. 361 k.c. Nie ma racji powódka, że dopiero uzyskanie wyceny umożliwiło rozpoczęcie poszukiwania nabywcy. Jak wynika z akt sprawy i oświadczeń samej poszkodowanej wrak pojazdu został osobiście przez W. U. sprzedany po cenie znacznie odbiegającej od tej wyliczonej przez pozwaną, nadto bez żadnego pośrednictwa ubezpieczyciela. Zasadnym było zatem obciążenie ubezpieczyciela kwotą 2460 zł, która stanowiła iloczyn stawki parkingowej opiewającej 24,60 niekwestionowanej przez strony jak i uzasadnionego czasu korzystania z parkingu, który wynosił 100 dni. Z tych też względów po myśli art. 385 k.p.c. oddalono apelację powódki, o czym orzeczono w pkt.2 sentencji.

Przepisy postępowania cywilnego, jako zasadę przewidują odpowiedzialność względem przeciwnika procesowego za wynik postępowania. Wyrazem tej zasady jest przepis art. 98 § 1 k.p.c. Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 100 zd. 1 k.p.c. w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu (art. 100 zd. 2 k.p.c.).

Z przytoczonych przepisów wynika, że w przypadku częściowego uwzględnienia powództwa, sąd przy zastosowaniu art. 100 zd. 1 k.p.c. może dokonać stosunkowego rozliczenia kosztów lub wzajemnego ich zniesienia.

Podstawy do wzajemnego zniesienia kosztów procesu zachodzą wówczas, gdy żądanie zostało uwzględnione w około połowie, przy mniej więcej równej wysokości kosztów procesu poniesionych przez każdą ze stron. Brak jest natomiast podstaw do wzajemnego zniesienia kosztów procesu w oparciu o art. 100 k.p.c. w wypadku istnienia znacznej różnicy kosztów poniesionych przez każdą ze stron oraz różnicy w kosztach jaką powinna każda ze stron ponieść wskutek ostatecznego wyniku procesu

W niniejszej sprawie, biorąc pod uwagę wysokość zasądzonych świadczeń, zaspokojenie części roszczenia (wypłatę kwoty 12 060 zł) przez pozwanego w trakcie postępowania przed Sądem Rejonowym, (co jest równoznaczne z przegraniem w tej części sprawy) oraz zmianę zaskarżonego wyroku przez Sąd Okręgowy – powódka wygrała sprawę w pierwszej instancji w około połowie. Koszty poniesione przez obie strony były porównywalne (składały się na nie wynagrodzenie ich pełnomocników). Wobec tego były podstawy do wzajemnego zniesienia kosztów procesu za pierwszą instancję, o czym orzeczono w pkt 3. sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego oparto na art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Zgodnie z powyższymi przepisami strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), w tym wynagrodzenie adwokata, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach. Od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, których wysokość i termin wymagalności określono w art. 98 § 11 k.p.c. Ponieważ odsetki te należą się z mocy prawa nie zachodzi potrzeba orzekania o nich przez sąd. D Strona powodowa przegrała w instancji odwoławczej, zatem powinna zwrócić pozwanemu poniesione przez niego na tym etapie koszty, tj. koszty zastępstwa w wysokości 1800 zł, ustalonej stosownie do przepisów § 2 pkt 5) w zw. z § 10 ust.1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r., poz. 265 ze zm.), regulujących wysokość stawek za prowadzenie przez radcy prawnego sprawy w postępowaniu apelacyjnym przed sądem okręgowym, opłatę od apelacji w wysokości 750 zł, o czym orzeczono w pkt 4. sentencji wyroku.

sędzia Tomasz Szaj

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)